

Вишепородична стамбена изградња у Србији постала је важна и незаобилазна тема истраживања историје архитектуре XX века. Она је у доброј мери обележила даљи развој овог сегмента архитектуре и у новије време. Многи истраживачи марљиво истражују различите аспекте њеног развоја. Тако се у овом броју часописа два рада баве стамбеном изградњом, и у оквиру ње институцијом конкурса.

Феномен двотрактног склопа, његов настанак и типологија веома су мало истраживани, и поред чињенице да је његова присутност у вишепородичној стамбеној архитектури прилично значајна. Цитирајући рецензента рада Двотрактни склоп у стамбеној архитектури у Србији, рекло би се да овај текст доноси веома потребан и дуго ишчекиван фокус на овај типолошки облик: „Овако систематизован хронолошки приказ развоја и генезе овог типолошког облика у међународним размерама, а посебно у домаћој пракси, представља значајан допринос објашњењу вредности овог, у једном моменту, изузетно много примењиваног типолошког облика вишепородичног становања“. Примена двотракта обележила је један период интензивне стамбене изградње између шездесетих и осамдесетих година XX века. Овај период поклапа се са експанзијом конкурсне праксе, изградњом великих стамбених комплекса, индустријализацијом и префабрикацијом у примени технологија градње, као и великом експанзијом Београдске школе стамбене архитектуре, која се са много пажње и искрене посвећености „бавила питањима квалитета стамбене архитектуре, њеним ликовним, функционалним, технолошким усавшавањима, истраживањима и откривањима нових алтернатија на граници познатих модела и која са великом пажњом нуди квалитетну стамбену архитектуру и слави умеће и културу становања“.

Потврда тада створених вредности може се донекле препознати у раду социјално становање у Београду: пракса архитектонско-урбанистичких конкурса (2003-2014), који анализира конкурсну праксу у области социјалног и непрофитног становања, најбоље пласирана и реализована конкурсна решења, квалитет постојеће пројектантске и градитељске праксе чији је циљ унапређење сазнања о комплексној проблематици становања, учовање локалних специфичности и ограничења, али и потенцијала и применљивости награђених решења. И овај рад указује на значај институције јавног архитектонско-урбанистичког конкурса у промоцији одрживе и иновативне стамбене изградње уопште, па и када се ради о социјалном становању.

The multi-family residential development in Serbia has become an important and unavoidable theme in the 20th century architectural history research. It has, to a great extent, also marked further development of this segment of architecture. Many researchers have diligently investigated the different aspects of its development. Thus, two papers published in this issue deal with residential development and, within it, the institution of competition.

The phenomenon of double-tract unit, its emergence and typology have been scarcely researched despite the fact that its presence in the multi-family residential architecture is quite important. By citing the reviewer of the paper entitled Double-Tract Unit in Residential Architecture in Serbia, it could be said that this text brings a much needed and long awaited focus to this typological form: „Such a systemized chronological overview of the development and genesis of this typological form on an international scale, and particularly in the domestic practice, is an important contribution to the explanation of values of this, in a certain moment, very much implemented typological form of multi-family housing“. The use of the double-tract unit has marked the intensive residential construction in the period between 60-ties and 80-ties of the 20th century. This period coincides with the expansion of competition practice, construction of large residential complexes, industrialization and prefabrication in the technology of construction, as well as with a great expansion of Belgrade school of residential architecture which has, with lot of attention and true dedication, „dealt with the issue of the quality of residential architecture, its visual, functional and technological improvements, as well as with the research and discovering of new alternations on the boundary of known models, which, with great attention, offers a quality residential architecture and celebrates dwelling culture and skill“.

The confirmation of the then created values can be, to a certain extent, recognized in the paper entitled social Housing in Belgrade: Practice in architecture and urban planning competitions (2003-2014). The paper analyzes a competition practice in the field of social and non-profit housing, the highest ranked and materialized competition designs, quality of the current planning and architectural practices aiming at enhancing the knowledge about a complex issue of housing, identification of local specificities and limitations, but also potentials and applicability of awarded designs. This paper too indicates the importance of the institution of the public architecture and urban planning competition in the promotion of sustainable and innovative residential development in general, thus also social housing.